

Material mèdic que forma part d'una farmaciola per a prestar els primers auxilis.

Museus en xarxa, coincidències insòlites és una activitat de la Xarxa de Museus Locals. Els museus participants posen en diàleg dues peces o un esdeveniment que implica una relació simbòlica, estètica o conceptual. Aquesta proposta permet reflexionar sobre els objectes, els esdeveniments, els museus i els municipis.

Coincidències Insòlites

Museu Industrial del Ter Manlleu, del 14 de juny al 30 de juliol

Museu-Arxiu Tomàs Balvey de Cardedeu
Cardedeu, del 5 de maig a l'11 de juny

Primeres cures

La medicina tal com la coneixem ha seguit una evolució històrica clara i espectacular. El que abans s'entrevia amb dites, tradicions, i rondalles sobre herbes remeieres, avui s'ha convertit en una ciència.

En les primeres dècades del segle xx la diferència no estava tan clara, i mostra d'això en són dos casos tan diferenciats com són Cardedeu i Martinet de Cerdanya (a la conca del riu Segre). Dues poblacions aparentment sense cap fil conductor però que ens mostren dues formes d'atenció sanitària clarament diferenciades. La informació que ens aporta és de gran valor i ens permet mesurar la qualitat de vida. Mentre uns gaudien d'atenció a domicili i dels avenços mèdics més recents, d'altres combinaven el coneixement tradicional dels elements que ofereix la naturalesa del voltant.

Les dues farmaciols que presentem són una mostra clara d'aquesta diferència cultural i científica que sovint té més punts en comú del que ens pensem. Una farmaciola permetia el tractament a domicili en una vila d'estiueig i l'altra farmaciola, més rudimentària, era el poc material sanitari que gaudia una petita indústria d'un petit poble de muntanya.

El Museu Industrial del Ter presenta una farmaciola sanitària procedent d'una petita població de la Cerdanya, al bell mig del Pirineus. La petita fàbrica dels germans Vilarrubla era un negoci familiar i l'única indústria de la vila, dedicada exclusivament al tractament de la llana. Tal com explica la família, la farmaciola els acompanyà durant bona part del segle xx completant l'atenció sanitària derivada dels coneixements sobre la natura i l'entorn que tenien els habitants de la zona. Quan la petita farmaciola fou recollida als anys noranta només contenia unes benes, uns esparadraps, una ampolla d'alcohol i un potet de mercromina, utensilis que combinats amb els refranys populars, el coneixement del medi i les visites puntuals del metge de la zona completaven la poca atenció sanitària que tenien les famílies.

«Una bona copa d'anís et farà desaparèixer el mal d'estómac» Refranys populars.

Cardedeu, a principis del segle xx, es convertí en vila d'estiueig. Famílies burgeses barcelonines venien a passar-hi els estius amb l'excusa d'anar a fer salut, impulsats per les recomanacions d'apotecaris i metges de prestigi d'anar a prendre les aigües o els aires del Montseny. Els professionals de la salut, com els farmacèutics, exercien una funció social, més enllà del taulell de la farmàcia, transmetent consells d'higiene i salut a la població. D'aquesta manera, contribuïen a la higienització de la societat a través dels coneixements científics i demostrables que posseïen com a persones instruïdes.

«Apart del servei de taulell, he predicat contínuament la higiene en el menjar, el beure i el vestir i demés pràctiques que podríem dir-ne de la vida casolana» Tomàs Balvey i Bas, 1954.

Aquesta coincidència ens permet mostrar les diferències que marcava la geografia catalana i que determinaven l'evolució dels coneixements científics en el camp de la medicina, és a dir, en el camp de l'atenció sanitària.

Museu-Arxiu Tomàs Balvey de Cardedeu

Carrer Dr. Daurella, 1 - 08440 Cardedeu

Nom MALETÍ - FARMACIOLA. CRUZ ROJA ESPAÑOLA CARDEDEU

Identificació i inventari MATBC. 2928

Producció DESCONEGUDA

Cronologia 1910 - 1960

Tècnica FUSTA, LLAUTÓ I BAQUELITA

Procedència MUSEU-ARXIU TOMÀS BALVEY

Dimensions 25 X 34,4 X 17,4 CM

Museu Industrial del Ter

Passeig del Ter, s/n - 08560 Manlleu

Nom FARMACIOLA CAL VISA

Identificació i inventari 728

Producció DESCONEGUDA

Cronologia 1920 - 1960

Tècnica FUSTA AMB APLICACIONS METÀL·LIQUES. PINTURA BLANCA.

Procedència FÀBRICA CAL VISA, MARTINET DE CERDANYA - FONDS MIT

Dimensions 32,5 X 24 X 15 CM